

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2024-00256

ER REF Fi2024/00174

Remissvar om promemorian Avtrappat ränteavdrag för vissa lån

2024-04-10

Riksbanken tillstyrker förslaget att ränta bara dras av på lån som uppfyller särskilda förutsättningar gällande värdering av ställda säkerheter och maximal belåningsgrad. Däremot avstyrker Riksbanken förslaget om en avtrappningsperiod om två år och anser att den bör vara längre.

Marknaden för konsumtionslån har vuxit snabbt under flera år, och utgör ungefär 6 procent av hushållens totala lån.¹ Bidragande orsaker har varit ett ökat utbud och en omfattande marknadsföring. Att lånemarknaden har ökat i omfattning samtidigt som kvaliteten i kreditprövningen i många fall har visat sig bristfällig kan bidra till att många enskilda låntagare kan få betalningsproblem.² Även om konsumtionslånen står för en förhållandevis liten del av hushållens totala lån utgör de en relativt stor del av hushållens totala räntebetalningar. Under perioden 2019–2022 utgjorde de ungefär 20 procent de totala räntebetalningarna. Även om andelen nu har fallit till knappt 13 procent som en följd av högre bolåneräntor, riskerar fler personer att få betalningsproblem under nuvarande ekonomiska förhållanden. Av de som ansöker om skuldsanering har problemen allt oftare sitt ursprung i olika former av konsumtionslån.³ Riksbanken bedömer likt Finansdepartementet att ett avskaffande av ränteavdraget för lån som inte har en säkerhet i bostad, fordon eller båt kommer göra dessa typer av lån dyrare och på sikt leda till att färre lån efterfrågas och beviljas. Avskaffandet av ränteavdraget kan därmed minska låntagares mer riskfyllda skuldsättning och på sikt leda till att färre låntagare får betalningsproblem, vilket stärker både konsumentskyddet och den finansiella stabiliteten. Förslaget löser dock inte de underliggande problemen på konsumtionslånemarknaden, exempelvis kopplat till långgivares bristfälliga kreditprövning.

Riksbanken avstyrker dock den föreslagna avtrappningsperioden på två år och menar istället att avtrappningsperioden bör vara längre. Riksbanken delar Finansdepartementets bedömning att den föreslagna avtrappningsperioden kan öka antalet låntagare som får betalningsproblem men drar en annan slutsats av detta. Ett skäl till det är att de flesta blancolån har en längre löptid än två år och att många låntagare kan ha räknat med att få ta del av ränteavdraget under hela löptiden. Det kan resultera i att fler låntagare riskerar att få

¹ Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) Finansmarknadsstatistik.

² Se rapporten [Svenska konsumtionslån 2022](#) från Finansinspektionen.

³ Se pressmeddelande om [fler ansöker om skuldsanering | Kronofogden](#).

betalningsproblem. Därtill har flera konsumtionskreditinstitut redan idag lönsamhetsproblem och ökande kreditförluster. Sammantaget gör detta att Riksbanken drar slutsatsen att avtrappningsperioden bör vara längre än två år. Enligt Riksbankens mening finns det också skäl att kombinera förslaget med en plan för uppföljning och utvärdering av dess effekter.

På direktionens vägnar:

Erik Thedéen

Monika Gustavsson

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschef Erik Thedéen, förste vice riksbankschef Anna Breman samt vice riksbankscheferna Aino Bunge, Martin Flodén och Per Jansson) efter föredragning av ekonomen Gustav Förster. I den slutliga handläggningen har seniora rådgivaren Jonas Niemeyer och avdelningschef Olof Sandstedt medverkat.